

JÓ GYAKORLATOK

I. A SZÜLŐKKEL FOLYTATOTT EGYÜTTMŰKÖDŐ MUNKA MINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA – WALDORF HÁZ

A szülői felelősségről. A szülők lelki, szellemi, anyagi helyzete a tanulók révén megjelenik az iskolai együttélésünkben. A jó családi környezet erőforrás, míg az ellenkezője problémaként jelentkezik az osztályközösségben. Ennek okán a tanári munka összetett: tudatosítania kell a szülőkben a felelősségüket, segítenie kell a családok működését, erősítenie kell a szülőkben a csoporthoz tartozás érzését.

A tanári felelősségről. Sokszor bizonytalanok vagyunk, meddig is tart felelősségünk a nevelés terén. Sem a túlzott feladatvállalás, sem a háritás nem orvosolja problémáinkat. A megoldáshoz ismernünk kell a családi hátteret és meg kell nyerni a szülőket elgondolásainkhoz.

Közös cselekvések. A szülőkkal való találkozás természetes színtere a szülői est. A problémákról általánosságban kell beszélnünk, ennek ellenére nem konfliktusmentes egy ilyen összejövétel. Fontos kialakítani azt az helyzetet, hogy átérezzék a másik gyerek nehézségeit, szembesüljenek az iskola nevelési elveivel, értékeivel. Nem minden esetben születik egyetértés, de minden alkalommal arra törekedjünk, hogy kialakuljon a megértés. Pozitív jövőképpel kell zárni a találkozót, a lehetséges következő lépéssorozat meghatározásával.

A tanár, mint a szülői csoport irányítója. Csak a személyes hitelesség lehet ennek a tekintélynek az alapja. Az est felépítése:

- * **visszatekintés** – miről tanultak a gyerekek, hogy szeretik ezt a témát, munkáikból kisebb kiállítást is szervezhetünk.

- * **egy kiemelt pedagógiai téma** (fegyelmezés eszközei, motiváció hiánya, klikkesedés) – gondolatébresztő, véleménycsere, vita, megformált összegzés
- * **előrettekintő rész** – mi vár ránk, milyen teendőink vannak?

II. PROJEKTMÓDSZER ALKALMAZÁSA A KÖZÉPISKOLA VILÁGÁBAN – BOLYAI JÁNOS SZAKKÖZÉPISKOLA

A **projekt** egy olyan sajátos tanulási egység, tanulási technika, amely a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi. Olyan ismeretszerzési folyamat, amely az elsajátítást egy alkotó folyamat részeként és eredményeként valósítja meg. A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a diáknak lehetősége van saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására, és újak kialakítására. A projektmódszer fő értéke, maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett a segítő tanárral közösen átélt, megélt alkotó tevékenység. A projektmunka során megvalósuló ismeretsajátítás mellé fontosságban felzárkózik maga a gondolkodási folyamat, valamint az egyéb gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása. **A projektmódszerünk egyik fő eredménye**, hogy a szakmai készségek fejlesztésén túl az életpálya-építési kompetenciák fejlesztésére is alkalmas, hiszen a tanuló a projektfeladat megoldása során reális önismeretre tesz szert. A feladatmegoldás folyamatában a tanuló megtapasztalja szellemi és fizikai erősségeit és gyengeségeit. A sikeres projektmunkához a tanulónak különböző távú célokat kell maga elé tűzni és a célhoz vezető utat operatív szakaszokra bontani. A tanuló képessé fog válni arra, hogy közvetlen tetteit alárendelje a projektmunka kapcsán felmerülő részfeladatok megoldásának, illetve a céljainak és érdeklődésének megfelelő egyéni tanulási utak kijelölésére.

A projektmunka alapja a mentortanár és tanuló közösen megvalósuló, valóságos tevékenysége. A jó gyakorlat nemcsak, tanulási technika, hanem az egész személyiséget mozgósító pedagógiai hatás. A mentorálást végző szaktanár ebben a módszerben segíti a tanulót, hogy a már meglévő és a gyakorlati tevékenység

közben éppen születő tapasztalatait összekapcsolja, tudatosítsa. A mentortanárral folytatott folyamatos, feladatorientált munkakapcsolat során a tanuló kommunikációs, együttműködési, problémamegoldó kompetenciája fejlődik az egyéni odafigyelés, a személyre szabott tanári tevékenység eredményeképpen.

A projektfeladatokat a tanulók képességeihez és az azok koordinálásához rendelkezésre álló kapacitásokhoz igazítsuk. Minden résztvevő számára fontos, hogy megélje munkájának sikerét, elengedhetetlen tehát a célok reális meghatározása. Fontos, hogy a projektfeladatokat a tanulók képességeihez és az azok koordinálásához rendelkezésre álló kapacitásokhoz igazítsuk. Minden résztvevő számára fontos, hogy megélje munkájának sikerét, elengedhetetlen tehát a célok reális meghatározása. A projektmunka során megváltozik a tanár szerepe is. Az irányítás helyett, inkább az együttműködést elősegítő, az egyes munkafolyamatokat koordináló és tanácsadói szerepkörök kerülnek előtérbe. Az elkészült projekt-termékek kiállítását, a tanulók egymás munkáinak megtekintését kiállítás keretében még a prezentáció előtt érdemes megszervezni.

III. KONFLIKTUSKEZELÉS DRÁMATECHNIKÁKKAL – JÓGYAKORLAT – BELVÁROSI TANODA

1. Célok:

- * a fiatalok konfliktuskezelő stratégiáinak tudatosítása, bővítése,
- * tanár-diák, diák-diák és diák-szülő konfliktusok kezelése.

2. Módszerek:

- * interdiszciplinaritás – társadalomismeret, pszichológia, irodalom és dráma tantárgyak összekapcsolása,
- * a drámapedagógia módszereire támaszkodik,
- * a tananyagközpontú módszertanról a tanulóközpontú oktatásra való áttérést célozza meg,
- * személyesség, élményszerűség és spontaneitás jellemzi,
- * nincs belépési feltétel,
- * nincs osztályzás,
- * 6-20 fő részvételével,

- * bármilyen korosztály számára hasznos,
- * több tantárgy anyagát érintheti,
- * az önálló munkát és a felfedezés örömét helyezi középpontba,
- * az együtt és egymástól tanulást segíti.

3. Folyamat:

- * a résztvevők szerepjátékok segítségével valós vagy elképzelt történeteken keresztül átélhetik az egyes helyzeteket,
- * alkalmazható osztályközösség esetében is,
- * az aktív részvétel fontosabb, mint a teljesítmény,
- * a személyre szabott szöveges értékelés inkább visszajelzésnek nevezhető,
- * ha egy komolyabb probléma körvonalazódik, abba az irányba lehet elvinni a gyakorlatot.

4. Hatások, eredmények:

- * együttműködés, önismeret, társismeret, önkifejezés, verbális kommunikáció, érvelés, döntéshozás, dramatizálás, előadó-képesség, érzékenység, nyitottság, kreativitás, problémamegoldó-képesség, empátia, kommunikációs és kifejezőkészség, szelektáló készség és a lényeglátás fejlesztése, rugalmasság,
- * megváltozik a tanulók egymáshoz való viszonya,
- * gördülékenyebbé válik a beilleszkedés,
- * fejlődik az együttműködési- és kezdeményező-készségük,
- * fejlesztő hatással van a kommunikációs, különösen a vita- és érvelési készségekre.

5. Erőforrások:

- * általában drámapedagógust igényel, de bármilyen más szaktanár is vezetheti (nyitott, rugalmas hozzáállás és folyamatos együttműködés szükséges a diákokkal),
- * nagyobb terem, padok nélkül,
- * fénymásoló, nyomtató, papír, csomagolópapír, filctollak, (esetleg internet/számítógép, kivetítő, filmek, tábla).